

Upravništvo, Ljubljana, Pucničjeva ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Inšpektorat, Ljubljana, Pucničjeva ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Podružnica, Novo mesto, Ljubljanska cesta 42
Računi, za Ljubljansko pokrajino pri pošto-
čkovnem razvodu št. 17.749, za ostale kraje
Italije, Servizi, Conto Corri Post. No. 11-3118
IZJAVNO ZASTOPNIŠTVO za oglašje iz K.
Italije in inozemstva ima
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka
Naročnina mala mesečno Lit. 18,-
in inozemstvo vključno s Ponedeljskim Ju-
trom Lit. 36.50.

Uredništvo:
Ljubljana, Pucničjeva ulica št. 5, telefon
št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pub-
blicità di provenienza italiana ad estera:
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

Violenti combattimenti in Sirtica

Gruppi nemici dispersi nelle regioni del Sud Libico — Camionette e autobline britanniche distrutte — Azioni di bombardamento contro le basi algerine

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 17 dicembre 1942-XXI il seguente bollettino di guerra n. 936:

Tentativi avversari di ostacolare le preordinati movimenti delle unità dell'Asse nella Sirtica sono falliti dopo violenti combattimenti nel corso dei quali abbiamo preso prigionieri e catturato materiali.

Nelle regioni pre-desertiche del Sud Libico reparti sabariani disperdevano gruppi nemici distruggendo alcune camionette e facendo qualche prigioniero; auto-

blinde britanniche venivano pure mitragliate ed incendiate da nostri cacciatori. L'aviazione germanica ha condotto azioni di bombardamento contro le basi aeree portuali algerine occupate dagli anglo-americani ed ha agito con particolare intensità sulle attrezzature di Philippeville. Tre velivoli risultano abbattuti in combattimento dalla caccia tedesca.

Incurioni aeree hanno causato perdite alle popolazioni di Sfax e di Tunisi; tre degli apparecchi attaccanti sono precipitati nei pressi di quest'ultima città colpiti dalle artiglierie della difesa.

Siloviti boji v Sirtiki

Sovražne skupine razpršene na področju južne Libije — Britanski tovorni in oklopni avtomobili uničeni — Bombardiranje alžirskih oporišč

Glavni stan Italijanskih Oboroženih sil je objavil 17. decembra naslednje 936. vojno poročilo:

Poskusi sovražnika, da bi motil načrta premikanja osnih enot v Sirtiki, so se izjalovili po silovitih borbah, v katerih smo zajeli več ujetnikov in zaplenili vojni material.

Na predpuščavskem področju južne Libije so saharjski oddelki razpršili sovražne skupine, pri čemer so uničili nekaj tovornih avtomobilov in ujeli nekaj ujetnikov; britanske oklopne avtomobile pa so naši lovci obstreljevali s strojnimi in jih zažgali.

Nemško letalstvo je izvršilo bombardiranje letalskih pristanišč in oporišč v Alžiru, zasedenih po Angležih in Američanih, in je s posebno silovitostjo nastopilo proti pristanišnim napravam v Philippevillu. Nemški lovci so pri tem sestrelili v bojih tri sovražna letala.

Letalski napadi so povzročili izgube med prebivalstvom v Sfaxu in Tunisu. Obrambno toplotništvo je v bližini poslednjega mesta zadelo tri napadajoča letala, ki so strmoglavila na tla.

Sijajna zmaga junaških lovcev

S fronte v Sredozemlju, 16. dec. s. (Poročilo posebnega dopisnika agencije Stefani.) Nadvse odlično letalsko akcijo so večeraj izvedli naši lovci v zraku južno od Pan. telerije. Naša naša skupina lovcev, ki se je

Vladar prisostvoval otvoritvi akademskega leta Zavoda za proučevanje Rima

Rim, 16. dec. s. Davi je bilo na Campidoglio ob vzvišeni navzočnosti Nj. Vel. Kralja in Cesarja svečano otvorjeno 17. akademsko leto višjih tečajev za rimska proučevanja, ki so pod pokroviteljstvom guvernerja. Vladarja so sprejeli minister Tajnik stranke Viduassoni, minister Bottai, ki je zastopal vlado, predsednik senata Suardo, nacionalni svetnik Gray kot zastopnik Zbornice fašjev in korporacij, predsednik Kr. akademije Italije Federzoni, guverner Rima in predsednik zavoda. Vladar, ki ga je spremljal prvi po-
bočnik general Puntoni, je stopil v dvorano Julia Cesarja ob množičnih manifestacijah. V dvorani so se zbrale številne osebnosti diplomatskega, političnega, znanstvenega in kulturnega sveta ter visoki zastopniki Oboroženih sil. Navzoči so bili nemški veleposlanik von Mackensen, odpravniki poslov Japonske, veleposlanik Italije pri Sv. Stolici, prefekt, zvezni tajnik, poveljnik Armadnega zbora, generali, akademiki in novinarji.

Na desno od vladarja je sedel kardinal Pellegrinetti. Na posebnih mestih so sedeli podguverner generalni tajnik, šef kabineta in mestni svetovalci ter člani sveta zavoda.

Dramatičen prizor v egiptski zbornici

Neposredno po ostrim napadu na vlado je nenadno umrl opozicijski poslanec — Ljudstvo obtožuje Angleže

Ankara, 16. dec. s. Do dramatičnega prizora je prišlo danes v egiptski zbornici ob priliki razprave o prehranbenem položaju države. Poslanec Fakri Abdou se je v tej kočljivi zadevi javil k besedi: ter je ostro napadel Nahasa pašo zatrjujoč med splošnim odobravanjem, da je nepotrebno razpravljal na dolgo in na široko o tej težki in pereči zadevi. Zaman je iskati po ovinkih razlogov in vzrokov za sedanjo bedo ter ugotavljati odgovornost kogar koli za tečajni položaj. Vsakomur je jasno, je dejal poslanec, da so težave, ki zadevajo Egipt, odvisne le od angleške zasedbe in da so odgovorni za to porazno stanje samo Nahas paša in možje njegove vladje, ki so se povsem podvržli Angležem.

Pogumne besede poslanca Fakrija so izzvale glasno demonstracijo proti vladi. Preden se je vpitje podelilo je zbornica nenkrat videla poslanca Fakrija, kako je sedel na svojem prostoru nenadoma prebledel, se sklonil ter nato padel pod klop. Takoj je bilo okrog njega nekoliko tovarišev, ki so dvignili in odvedli iz dvorane. Prenesli so ga v majhno sosedno dvorano in ga položili na divan. Poklicali so zdravnika, ki pa je ugotovil, da je vsaka zdravniška

pomoč prepozna in da je poslanec Fakri že izdihnil.

Ta nagla smrt v zbornici je napravila na vse globok vtis. Poslanec Fakri je bil že dalje časa znan kot hud nasprotnik vladne večine in tudi Angleži so ga smatrali po vsej pravici za enega svojih najbolj odločnih neprijateljev. Zato so se takoj raznesli glasovi, da je nenadna smrt poslanca Fakrija nov zločin Angležev in njihovih podpornikov.

Japonci dvigajo in uporabljajo sovražne ladje

Tokio, 16. dec. s. Tukašnji pomorski krogi poročajo, da se je Japoncem posrečilo v luki Surabaja na Javi do 15. decembra dvigniti 30 ladij, ki jih je bil sovražnik potopil ob priliki japonske zasedbe. Med temi ladjami je tudi nekoliko vojnih enot ter petrolejskih ladij. Popravljenih je bilo tudi nekoliko plavajočih dokov, med temi eden, ki lahko prevzema popravilo ladij do 15.000 ton. Nekatere vojne ladje so že popolnoma popravljene ter so se že udeleževale pomorskih bitk proti Angležem in Američanom.

Pri Toropcu obkolieni sovjetski oddelki uničeni

Sovjetska vojska je pri tem izgubila več tisoč ujetnikov, 542 tankov, 447 topov, nad 1000 avtomobilov ter mnogo drugega vojnega materiala

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 17. dec. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo danes naslednje vojno poročilo: Čete kopne vojske in oborožene SS so na področju Tereka s hudimi izgubami za sovražnika odbile napad Sovjetov.

Nemške in rumunske čete so s podporo bojnih letal vrgle sovražnikov napad med Velgo in Donom dalje nazaj ter zavrnile v velikem loku Dona močnejše sovražnikove sile deloma v protinapadu. Uničenih je bilo 30 oklopnih voz.

Z uporabo močnejših pehotnih in oklopnih sil je sovražnik nadaljeval svoje napade proti oddelku italijanskih čet na reki Donu. S sodelovanjem nemških oddelkov sta tukaj pehota in letalstvo prizadela sovražniku visoke izgube na ljudeh in materialu. Borbe trajajo še dalje.

Južno od Rjeva so se razsuli ponovni sovražnikovi napadi ob izgubi 30 oklopnih voz.

Uničenje jugovzhodno od Toropca obkoljenih sil je bilo zaključeno. Razen najtežjih krvavih izgub se je tamkaj število ujetnikov povečalo na 4200, razen tega pa je bilo uničenih ali pa zaplenjenih 542 oklopnih voz, 447 topov, veliko število

težkega in lahkega pehotnega orožja, nad 1000 tovornih avtomobilov in zelo veliko drugega vojnega materiala.

V severnem odseku so se izjalovili krajevni napadi nasprotnika. Sovjeti so izgubili večeraj 60 letal. Samo madžarski lovci so sestrelili 4 letala. Sedem nemških letal je bilo izgubljenih.

V Cirenajki so bili sovražnikovi poskusi, da bi posegel v načrtno premikanje nemško-italijanske oklopne armade, zavrnjeni z odločnimi napadi. Novi težki letalski napadi nemških bojnih letal so bili večeraj usmerjeni na pristaniške naprave v Bengaziju.

V Alžiru in v tuniškem obmejnem področju so oddelki letalstva nadaljevali z obstreljevanjem sovražnih letalskih in pomorskih oporišč.

Posamezna angleška letala so v večerajšnjih večernih urah izvedla nekaj motilnih napadov nad severozapadnim nemškim ozemljem. En štirimotorni bombnik je bil sestreljen nad Holandsko.

V južni Angliji so izvedla nemška bojna letala podnevi napade na več krajev v rušilnimi in zažigalnimi bombami. Eno letalo je pogrešano.

98.000 ton potopljenih

Nemške podmornice so na Atlantiku spet potopile 18 sovražnih ladij

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 17. dec. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo danes naslednje izredno poročilo: Nemške podmornice so potopile v severnem, južnem in srednjem Atlantiku ter na morskem področju okrog Kapskega

mesta 18 trgovskih ladij s skupno 98.000 br. reg. tonami ter 1 rušilec iz konvoja. Tri nadaljevalje ladje so bile torpedirane.

Med potopljenimi ladjami je tudi več velikih petrolejskih ladij.

Zmagoviti uspehi italijanskih čet v Rusiji

Oddelki Armira ob Donu so odlično pripomogli k zlomu Timošenkovih ofenziv

Berlin, 17. decembra. Zadnje tri dni nemško uradno poročilo vsak dan omenja čete italijanske vojske v Rusiji, ki se vrtijo upirajo sovražnim napadom in mu prizadevajo krvave izgube. Akcija italijanskih vojskov sovpada s novim momentom vojne na fronti srednjega Dona, kajti nekoliko časa sem se Rusi razvijali zlasti veliko delavnost proti bojnimi črtam, ki jih drže italijanski oddelki. Bilo je razvidno takoj spočetka, da sovražnik pripravlja kak povdiv večjega obsega. Italijanske izvidnice so neprestano javljale prihode novih sovražnih čet in nakopičevanje vojnih sredstev na novi črti, kjer se je opazalo gibanje nedvomno velikega pomena. Sredji preteklega tedna je bilo ugotovljeno tudi navzočnost mnogih eskader ruskih lovcev ter bombnikov, ki so bili zbrani v zadnjem času na tem odseku.

Po dovršenih pripravah je rusko vrhovno poveljstvo izvršilo niz akcij izvestnega pomena ter je istočasno na raznih točkah napadla položaje, poverjene italijanskim četam. Nato pa je v začetku tekočega tedna postala boljševiška iniciativa eno in ruske čete so prešle v napad na vsej črti, ki jo branijo Italijani.

Kakor vedno so italijanski vojaki v odločni meri zavili sunek ruske pehote in konjenice, odbili neprestano se ponavljajoče napade ter znatno povečali izgube sovražnika s silovitimi protinapadi. Zadržanje italijanskih čet, ki je bilo vedno in je tudi sedaj čimtelj velike važnosti v okviru razpoložljivih čet, na katere zida nemško vrhovno poveljstvo svoje operacijske načrte, znatno doprinese k izjalovitvi vseh upov maršala Timošenka.

Novi poraz sovjetskega maršala zavzema vedno večji obseg, zlasti na ozemlju med Donom in Volgo. Tu ga zavezniška protiofenziva žene nazaj z vse večjo naglico nego so sovjetske čete svoj čas porabile proti zapadu. Mnogo krajev, ki so jih Rusi obupno branili, je že osvojenih in ruski protinapadi so bili popolnoma brez uspeha.

Na jugozapadu Stalingrada so boljševiške čete v naglem begu in pri tem prepuščajo nasprotniku večji del svojih vojnih sredstev. Ugotovitev vojnega plena je zelo zanimiva. Dognalo se je n. pr., da novi ruski topovi, izdelani l. 1942., niso mnogo vredni, ker imajo mnogo tovarniških napak. Isto velja za oklopne vozove. Lahko orožje pehote je takisto zelo pomanjkljivo, granate za težko topništvo pa so največje neuporabljive, kar dokazuje površno izdelavo. Industrijska zmogljivost Rusije je nedvomno na upadku in se bodo posledice tega stanja pokazale že čez kak mesec. (Piccolo.)

Najnovejši boji ob Donu

S fronte ob Donu, 17. dec. s. (Poročilo posebnega dopisnika agencije Stefani.) V dneh pred silovito ofenzivo sovražnika proti odseku, ki ga drži Armir (italijanska ekspedicijska armada v Rusiji) in katero so omenjala zadnja vojna poročila, je bilo samo trajno sistematično udejstvovanje patrolj. Izvidniški oddelki so prodirli celo nekaj kilometrov v nasprotnikovo postrojitev, patrolje so zapletele v borbo presenečene sovražne oddelke na obrambnih položajih ali v kretanju, dočim so bile druge sovražne patrolje zajete ali pogane v beg z velikimi izgubami za nje.

Vel. Kralj in Cesar sprejel poveljnika legije prostovoljcev

Rim, 16. dec. s. Nj. Vel. Kralj in Cesar je sprejel nacionalnega svetnika Eugenia Coselchija, poveljnika legije prostovoljcev Italije, ki je vzvišenemu Vladarju izrazil v imenu 98.000 v legiji vpisanih tovarišev čustva udanosti italijanskega prostovoljstva, ki se se naprej bori na notranji in zunanji fronti s strastno odločnostjo za sledujočo smotno vojno in zmago. Nacionalni svetnik Coselchi je poklonil Vladarju svojo publikacijo o protikominternem paktu z naslovom »Tri zastave na svetu« ter nekaj drugih protiboljševiških propagandnih publikacij.

Princ Piemontski v Bologni in Pavii

Bologna, 16. dec. s. Nj. Vis. Piemontski princ je prispeval Bologno, kjer so se mu poklonili prefekt, zvezni tajnik in drugi zastopniki oblasti. Ob spremstvu poveljnika teritorialne obrambe je Piemontski princ inspiciral nekatere vojaške oddelke v svojstvu generalnega inšpektorja pehote.

Pavia, 16. dec. s. Davi je prispeval v Paviu Nj. Vis. Princ Piemontski, ki je inšpiciral ofisersko šolo. Prebivalstvo je Princa spoznalo in mu priredilo živahne ovacije.

Iz Beneške palače: Milijonsko darilo ob stoletnici hranilnice v Triestu

Rim, 16. dec. s. Duce je sprejel advokata Uga Trevesinija in dr. Oresca Rozza, predsednika in generalnega direktorja hranilnice v Triestu, ki sta Duceju poklonila skupno s spominsko kolajno slavnostno publikacijo ob prvi stoletnici ustanovitve hranilnice ter izročila vsoto en milijon lir, ki je bila tako razdeljena, da dobi 500.000 lir občinsko podporno društvo v Triestu, 250.000 lir GIL za šolske obdelnice in 250 tisoč lir fašistična zveza za podporni urad za bojevnike in njih družine.

trulj. V Helsinkih je bil kratek letalski alarm.

Najvišje odlikovanje poveljnika madžarskih čet v Rusiji

Budimpešta, 16. dec. s. Regent Horthy je odlikoval armadnega generala Janyja, poveljnika madžarskih čet na vzhodni fronti z velikim križem madžarskega reda za zasluge s trakom in mečem. Visoka počastitev s tem odlikovanjem, ki je bilo izročeno generalu v njegovem glavnem stanu po regentovem odposlancu, je priznanje sposobnosti in vojaške hrabrosti, ki ju je poveljnik madžarskih čet na vzhodni fronti ob mnogih prilikah pokazal.

Švica in Italija

Izjava novega švicarskega zveznega predsednika

Bern, 17. decembra. Za predsednika švicarske konfederacije je bil izvoljen posl. Enrico Celio, ki je takoj po izvolitvi sprejel dopisnika agencije Stefani, kateremu je dal naslednjo izjavo: »Kot Tičinec kakor moj veliki prednik Giuseppe Motta, njegov učenec od prvih let moje politične kariere, kot on priznavalec stoletnega doprinosu italijanskega genija in dela za napredek civilizacije, si ne morem predstavljati odnosov med Italijo in Švico drugače, kakor na temelju resničnosti in medsebojnega prijateljstva; prijateljstva, ki ni od danes, temveč ima svoje korenine globoko v tradiciji švicarskega ljudstva in zveznega sveta.«

Naraščajoče prehranbene skrbi v Angliji

Vedno bolj občutne so posledice podmorniške vojne

Rim, 16. dec. s. Kakor poroča uradna britanska agencija, se je nedavno vrnil iz Amerike v London načelnik odbora za prehrano Velike Britanije. Njegove izjave so v nekaterih ozirih zelo zanimive. Dejal je med drugim: Ko sem bil v Washingtonu in v Ottawi, sem vedno slišal, da zahtevamo živeža ne kot običajni prosjaki, marveč kot solastniki. Ko sem bil prvič v Washingtonu, je bilo na dnevnem redu vprašanje ladjevja. To vprašanje ladijskega prostora je še vedno pereče, le da je k temu prišlo še vprašanje prehrane z živežem in drugimi potrebščinami. Poprej je tem oziru nismo imeli tekmecev, zdaj pa je tu Rusija, ki se ji morajo pošiljati velike količine živil in vojnega blaga. Bilo je zelo težko, je zaključil načelnik misije, spraviti v sklad zahteve vseh vlad po živežu in drugih potrebščinah.

Lizbona, 16. dec. s. Hudson, britanski minister za kmetijstvo, je naslovil angleškim kmetovalcem poseben poziv za zvišanje kmetijske proizvodnje, da bi se s tem prihranila uporaba znatnega dela ladjevja, ki je potrebno v prvi vrsti za prevoz vojnih potrebščin. Na ta poziv pa so kmetovalci odgovorili, da jim je ne-

mogoče povišati proizvodnjo, ker jim nedostaja poljedelskih strojev.

Lizbona, 16. dec. s. V Angliji vedno bolj raste vznemirjenje zaradi obrambe proti osnim podmornicam, ki se je doslej pokazala nezadostna in katere ukrepi nikakor niso kos preteči nevarnosti. O tem je na zadnji seji poslanske zbornice govoril kontreadmiral Suerer, ki je v smislu nedavnega poziva maršala Smutsa zahteval, naj se uporabijo novi in učinkoviti načini v borbi proti osnim podmornicam. Kontreadmiral je dejal, da pada največja odgovornost za težki položaj na Stafforda Crippsa, ki bi moral predsedovati komisiji za obrambo proti podmornicam, ki pa mora voditi tudi ministrstvo za produkcijo. Suerer je odgovoril predsednik vlade Churchill, ki je dejal, da je Cripps v odboru za podmorniško vojno namestnik kontreadmirala in da zato sam Suerer ni nič manj odgovoren za sedanji težki položaj, kakor drugi člani tega odbora.

Na isti seji je državni tajnik za domstrijne Atlee izjavil, da se predlog za ustanovitev najvišjega medzaveznškega vojnega sveta ni mogel uresničiti.

Pobožne želje in stvarna dejstva

Starodavne rimske legije, ki so zasedale ozemlje takrat še neomikanih narodov Evrope, Azije in Afrike, so običajno sporočale domov: »Hic manebimus optime!« (»Tu bomo ostali!«) Ta stavek je takrat označeval železno odločnost ostati na zasedenem mestu za vsako ceno ter trden namen uvesti v teh oddaljenih krajih visoko latinsko omiko.

Tako je rimski legionar imel dvojno vlogo, vlogo vojaka za obrambo osvojenega ozemlja ter vlogo naseljenika za mirno dobo. V teh dveh nalogah je bilo njegovo civilizatorno poslanstvo.

Ko je Italija osvojila Slovenijo, očitno ni imela namena omikati že zelo omikano prebivalstvo Slovenije, marveč je enostavno stremela za tem, da bi spravila v sklad omiki dveh sosednjih dežel v okviru večje italijanske skupnosti, za kar ji je njena zmaga dajala polno pravico.

Toda prišli so komunisti, ki so v svojih nadutih sanjah, hrepeneli po uničenju vsega, kar pride iz Rima in od katolicizma,

motili italijanske čete v njih mirnem delu. Bili so kolovodje OF, ki so nahujskali slovensko ljudstvo na brezupno borbo, ki se je izkazala za veliko nesrečo za vso deželo.

V nasprotju s tem uporom, ki so ga dvignili razbojniki OF, in nasproti komunističnemu divjaštvu, ki je ostavilo neizbrisna znamenja uničevanja, ropa in žalosti v vseh pokrajinah Slovenije, prevzemajo italijanske čete samo delno zopet one naloge, ki so jih imele svoj čas rimske legije. Italijanska vojska je zadušila in v kralj zadržala divjaštvo, kjerkoli se pojavi, ter brani zasedeno ozemlje in z njim slovensko katoliško omiko.

Je le pobožna želja komunistov, ki si obetajo, da so italijanske čete na tem, da zapuste Slovenijo. Italija ima še vedno neizmerne človeške rezerve, da krije potrebe na raznih operativnih oddelkih. Kakor v času starega Rima, odgovarjajo italijanske čete na komunistično besedičenje z usodnim geslom starih legionarjev: »Tu bomo ostali za vedno!«

Predpisi za nadzorovanje gibanja in bivanja tujcev v Ljubljanski pokrajini

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino glede na § 57. bivšega jugoslovanskega kazenskega zakonika z dne 27. maja 1929, spremenjenega z zakonom z dne 9. oktobra 1931, § 67. uredbi z dne 13. januarja 1930 o izvrševanju obveznih odredb in naredbi z dne 29. marca 1933 o podpiranju brezposelnih in pobijanju delomrznosti, glede na svojo naredbi z dne 4. junija 1941-XIX, št. 38, o obvezni prijavitvi za priseljenice v Ljubljansko pokrajino, na člen 8. naredbi z dne 11. septembra 1941-XIX, št. 97, o ukrepih za zaščito javnega reda in na določbe za uvedbo in voditev registra prebivalstva v občinah Ljubljanske pokrajine, o dobreni z naredbi z dne 25. aprila 1942-XX, št. 94, smatrajo za umestno, da se te določbe dopolnijo in vzporedijo, kolikor gre za nadzorovanje gibanja in bivanja tujcev v Ljubljanski pokrajini, in na podlagi čl. 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XIX, št. 291, odreja:

I. poglavje

O bivanju tujcev v pokrajini tujcev iz pokrajine

Čl. 1. Za tujce po tej naredbi se štejejo vsi tisti, ki so ali so pred 1. septembrom 1939 bili državljani kakor tuje države, razen če so si pozneje pridobili italijansko državljanstvo, in osebe brez državljanstva.

Čl. 2. Vendar se ne štejejo za tujce tisti, ki so bili pred razsulo jugoslovanske države njeni državljani, so bili rojeni in na dan 11. aprila 1941-XIX pristojni na ozemlju, priključenem kraljevini Italiji s kr. ukazom z dne 3. maja 1941-XIX, št. 291, in z dne 18. maja 1941-XIX, št. 452, ter so tamkaj stalno bivali vsaj 15 let in bili tamkaj na dan 11. aprila 1941-XIX.

Čl. 3. Tujci, ki prihajajo bodisi iz drugih pokrajin Kraljevine bodisi iz inozemstva, se morajo v štiri in dvajsetih urah po prihodu v pokrajino osebno zgledati pri obvladavi javne varnosti kraja, kjer so, da dajo svoje podatke in da napravijo prijavo bivanja.

V občini Ljubljana se je treba zgledati in napraviti prijavo pri Kr. kvesturi, v drugih občinah pa pri uradu javne varnosti, če tega ni, pa pri občinskem obvladavi.

Isto obveznost imajo tujci kadar koli preko svoje bivališče iz ene občine pokrajine v drugo.

Čl. 4. Zgledanje in prijave dolžnosti po prednjem členu 3. so oproščeni tujci, ki potujejo skozi pokrajino brez postanka.

Osebe zgledane obveznosti v štiri in dvajsetih urah od prihoda v pokrajino je prav tako oproščeni tisti tujec, ki se ji iz zdravstvenih razlogov nikakor ne more odzvati, kar dokaže z zdravniškim potrdilom. Potrdilo mora hkrati s prijavo po prednjem členu izročiti v predpisanih roku pri tamkaj navedenem obvladavi zaupnik tujca ali kdor ga sprejme ali mu streže.

V tem primeru se mora tujec zaradi potrditve oddane prijave osebno zgledati v štiri in dvajsetih urah potem, ko je ovira prenehala.

Čl. 5. Prijava po členu 3. se mora napraviti pisмено na posebni prijavnici, ki jo mora prijavitelj podpisati. Če ne zna pisati, pripomni to uradnik, ki prevzame prijavo. Prijavnica obsega:

a) popolne osebne podatke prijavitelja in njegovih ne več ko 16 let starih sorodnikov, ki so z njim;

b) državljanstvo, narodnost, kraj navadnega bivališča in odkoder prihaja;

c) veroizpoved in raso, kateri pripada;

d) dan in kraj vstopa v pokrajino, če prihaja tujec naravnost iz inozemstva;

e) poklic in namen njegovega prihoda v pokrajino;

f) namenavano dobo bivanja v pokrajini in v Kraljevini;

g) kraj, osebo ali ustanovo, pri kateri se je nastanil;

h) ali in kateri poklic, obrt ali trgovino ali delo izvršuje ali namerava izvrševati v Kraljevini in v pokrajini; na svoj račun ali v družbi z drugimi ali za tuj račun.

Čl. 6. Obvladavi, ki je prevzelo prijavo, izda prijavitelju po pregledu listin, katere je tujec predložil v utemeljitev svoje prijave, in po ugotovitvi njegove istovetnosti prejemno potrdilo, če ni kakšnega zadržka za njegovo bivanje v pokrajini in pošlje dvojnik prijavnice Kr. kvesturi.

Posest potrdila dokazuje polnovrednost, da je tujec ustregel dolžnosti iz člena 3. te naredbi.

Potrdilo se mora uradnikom ali organom javne varnosti na njihovo vsakokratno zahtevo pokazati.

Če preloži tujec svoje bivališče iz ene občine pokrajine v drugo, mora v drugem odstavku člena 3. navedeno obvladavi, kateremu se predloži nadaljnja prijava, tujcu odvzeti prejemno potrdilo o prejšnji prijavi in to zaznamovati na novi prijavi in na novem prejemnem potrdilu.

Čl. 7. Imetniki prenočevališč in predstojniki vzgojnih in učnih zavodov in zavetisti, bolnišnic in zdravstvenih zavodov, posvetnih in verskih zajednic ali vobče prenočevališč za plačilo morajo poučiti tujca o dolžnosti, ki jo ima glede prijave in nadzorovanja spoštevati te s tem, da zahtevajo, naj pokaže prejemno potrdilo iz člena 6. te naredbi, čigar podatki se morajo vpisati v osebno knjigo prenočevalcev

Imetniki prenočevališč in druge, v prednjem odstavku navedene osebe morajo zahtevati od tujca, naj jim pokaže potrdilo v štiri in dvajsetih urah po njegovem sprejemu, če pa ta kljub zahtevi potrdila ne pokaže, morajo v tem obvestiti obvladavi, navedeno v drugem odstavku člena 3. te naredbi.

Čl. 8. Obvladavi javne varnosti, zbor kr. karabinerjev, kjer pa teh ni, občinsko obvladavi lahko vsak čas povabi tujca, da predloži listine o istovetnosti, katere mora imeti, in da se izkaže.

Če se v predpisanih roku ne zgleda, odredi obvladavi javne varnosti lanko njegov privod po organih javne varnosti.

Če je kaj povoda za dvom o osebni istovetnosti tujca, se glede njega lahko odredi preiskava njegovih osebnih podatkov.

Čl. 9. Kdor iz katerega koli vzroka sprejme tujca v svojo službo, mora v tih dneh od dne, ko ga je sprejel, sporočiti v členu 3. te naredbi navedenemu obvladavi njegove osebne podatke in nadrobno navesti, v kakšni službi se tujec uporablja ter koliko časa bo predvidoma zaposlen.

Prav tako mora v štiri in dvajsetih urah sporočiti omenjenemu obvladavi, da je službeno razmerje prenehalo, da je tujec odšel in kraj, kamor odhaja. Če prestopi tujec v drugo službo v istem kraju, je treba navesti njegovega gospodarja.

Če je službovavec kolektivna ustanova, je za tako sporočilo zavezan njen predstavnik.

Čl. 10. Izpolnitev predpisov prednjega člena ne odnečuje tujcev osebno od zgledanja in prijave dolžnosti po členih 3. in 4. zadnji odstavki.

Čl. 11. Kdor odstopi po kakšnem koli naslovu tujcu lastnino ali užitek kmetijskih ali stanovanjskih nepremičnin, ležajočih na ozemlju pokrajine, mora to pisneno naznaniti v drugem odstavku člena 3. navedenemu obvladavi, in to v roku desetih dni, ter pri tem navesti natančne osebne podatke tujca in ob kratkem tudi vsebino podatke pogodbe.

Naznanitev se mora opraviti tudi takrat, če je obvezna zaveza predhodne pooblastitve za odsvajanje pogodb, ustanovne ali prenosne pogodbe o stvarnih pravicah na nepremičninah ali o rabokupih o njih, ki so sklenjeni na več ko pet let, po določbah kr. ukaza z dne 7. maja 1942-XX, št. 643, kakor tudi kadar je pri prodajah na javni dražbi zadržatelj tujec. V slednjem primeru je dolžen opraviti naznanilo zapisnikar.

V primerih iz prednjega odstavka mora prijava navesti tudi podatke pooblastilnega odloka.

Čl. 12. Visoki komisar lahko prepove vsem tujcem ali posameznikom bivanje v določenih občinah ali krajih.

Taka prepoved se priobči preko krajevnega obvladavi javne varnosti, če tega ni, pa preko poveljstva kr. karabinerjev, a če tudi takega ni, po občinskih organih. Priobči se pa lahko tudi z javnim razglas m.

Tujci, ki preloži prepoved, se ahko odstranijo po organih javne varnosti, v hujših primerih pa tudi internirajo ali izženejo.

Čl. 13. Določbe prednjega člena se ne uporabljajo na inozemske državne ali vladne poglavarje, na člane svetega kolegija in člane diplomatskega in konzularnega zbora.

Čl. 14. Na obmejnih prehodih in v rešah ali v dvoranih hotelov in na drugih mestih, kjer se dajejo prenočevališča proti plačilu, mora biti vidno nabt prepis členov 1. 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 12. in 13. te naredbi v italijanskem, nemškem, slovenskem in hrvaškem jeziku.

II. poglavje

O izgonu, zavrntitvi in odstranitvi

Čl. 15. Tujec izgon, ki ga odredi sodno obvladavi po § 57. bivšega jugoslovanskega kazenskega zakonika z dne 27. maja 1929, spremenjenega z zakonom z dne 9. oktobra 1931, je vselej dokončen.

Poleg izгона, prepisanega v kazenskih zakonih, se z odlokom Visokega komisarja izženejo tujci brez imovine ali ki se pešajo z vlačugarstvom ali opravili, ki zakrivajo delomrznost ali s postopajstvom ali bezidjenjem. Če se pojavijo na meji, jih je treba zavrntiti.

Čl. 16. Poleg primerov iz prednjega člena se z odlokom Visokega komisarja lahko izžene in pošlje s prisilno potovnico ali zastražen na mejo tujec, ki prebiva ali se mudi prehodno v pokrajini:

a) če je obsojen zaradi zločinstva, čeprav zanj ni določena ali se ni izrekla stranika kazen izгона;

b) če je ovaden zaradi prestopka predpisov o bivanju tujcev ali predpisov, izdanih za zaščito javnega reda in notranje varnosti;

c) ki se ne more izkazati ali če je brez sredstev;

d) ki je prestopil odredbo o odstranitvi, internaciji ali odpravi v domovino;

e) iz razlogov javnega reda.

Ob istih okolištnostih se tujec lahko zavrne na mejo.

Določbe tega člena ne veljajo za Italijane, ki niso pristojni v Kraljevino.

Čl. 17. Namesto izгона odredi Visoki komisar lahko z odlokom, da se tujec od-

Imenovanje župana občine Kočevje

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino na podlagi člena 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XIX, št. 291, glede na naredbi z dne 24. januarja 1942-XX, št. 12 o uvedbi županov in glede na naredbi št. 224 z dne 25. novembra 1942-XXI, s katero sta bili občini Kočevje-mesto in Kočevje-okolica spojeni v eno samo občino, odloča:

Grabnjari Miloš pok. Alojzija se imenuje za župana občine Kočevje z veljavnostjo od 10. decembra 1942-XXI.

Komisarju okrajnega načelstva v Kočevju se naroča, da izvrši to odločbo.

Ljubljana, dne 3. decembra 1942-XXI.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino: Emilio Grazioli

Omejitev potrošnje električnega toka v večernih urah

V zvezi s sporočilom mestne elektrarne je Zveza delodajalcev, Združenje industrije in obrtnikov po naročilu Visokega komisarja odredila, da industrijska in obrtna podjetja ne bodo mogla imeti v obratu električnih motorjev od 16. do 19. ure. Za vsa podjetja, ki uporabljajo električno energijo mestne elektrarne in nimajo na razpolago lastne energije, ima to za posledico prekinjenje dela od 16. do 19. ure. Stroge kontrole bodo zagotovile izpolnjevanje pričujoče odredbe.

strani ali pošlje na mejo s prisilno potovnico ali pa internira.

Čl. 18. Sodno obvladavi mora triaset dni pred koncem zaporne kazni tujca, obsojenega za kakšno zločinstvo iz točke a) prednjega člena 16., obvestiti Visokega komisarja z zgrošenim poročilom o storjenem kaznivem dejanju, njegovih okolištnostih in obsojenčev osebi, kakor je razvidna iz pravnih spisov, in poleg tega navesti, ali je za tega tujca vložena prošnja za izročitev.

Čl. 19. Če Visoki komisar misli, da ni treba odrediti izгона ali smatra za umestno, da odloži po sodnem obvladavi že odredeni izgon, ker je druga država vložila prošnjo za izročitev ali pa iz drugih razlogov, poroča ministru za notranje posle in odredi medtem pripor tujca.

Čl. 20. Izgnani tujec se ne sme brez posebne pooblastitve Visokega komisarja povrniti na ozemlje pokrajine.

Če prelomi prepoved iz prednjega odstavka, se takoj pripre in kaznuje s kaznijo zopora od dveh do šestih mesecev, samo ali zrušeno s kaznijo v denarju od dva do deset tisoč lir.

Po prestani kazni se tujec iznova izžene.

Čl. 21. Tujec s prisilno potovnico se ne sme oddaljiti z odkazane poti. Če bi se oddaljil, se zapre in kaznuje z zaporno kaznijo od dveh do šestih mesecev, samo ali zrušeno z denarno kaznijo od dva do deset tisoč lir.

Po prestani kazni se odvede na mejo.

Čl. 22. Če je treba odpraviti v domovino tujca, glede katerega ni pogojev za izgon, obvesti Visoki komisar o tem pristojnega konzularnega urada v državi, ki jo tujec po izgonu napravi, da tujca pošlje, če gre za državljana sosednje države, tega na mejo s prisilno potovnico in poroča o tem ministru za notranje posle.

Čl. 23. V odloku o izgonu, odstranitvi, internaciji ali odpravi v domovino, se je treba sklicevati na določbe členov 20. in 21. te naredbi.

Čl. 24. Če se tujec zapre ali se osebno javi, mora obvladavi javne varnosti o tem takoj poročati Visokemu komisarju.

Glede tujca se odredi preiskava njegovih podatkov in zasluge, zlasti odkod prihaja in zakaj je odšel iz domovine.

Dokler ne odloči Visoki komisar, se prijeti tujec, če ni brez sredstev, potovnik, brezstane zaradi zločinstva ali v povračilo zaradi kršitve določb o bivanju tujcev ali v političnem pogledu sumljiv, lahko izpusti s pogoji, ki se obvladavi javne varnosti vidijo potrebni.

Določbe prvih dveh odstavkov tega člena se uporabljajo tudi, kadar je treba izročiti tujca zaradi kakršnega koli kaznivenga dejanja s sodnemu obvladavi.

III. poglavje

Prehodne, končne in kazenske določbe

Čl. 25. Tujci, ki so na dan objave te naredbi že v pokrajini, si morajo, če jih še nimajo, priskrbiti v roku tridesetih dni potni list ali drugo enakovredno listino o istovetnosti, iz katere je razvidno njih državljanstvo in ki jo je izdala država, kateri pripadajo, če nimajo državljanstva pa država, v kateri imajo svoje stalno bivališče.

Poleg tega se morajo do vseh tega 28. februarja 1943-XXI zgledati pri obvladavi, navedenem v členu 3., da napravijo prijavo bivanja.

Čl. 26. Imetniki prenočevališč in druge v členu 7. navedene osebe morajo v štiri in dvajsetih urah po preteku roka, navedenega v drugem odstavku prednjega člena, zahtevati od tujcev, oskrbovanih ko stopi ta naredbi v veljavo, prejemno potrdilo o prijavi bivanja.

Če se jim potrdilo ne pokaže, morajo v naslednjih štiri in dvajsetih urah obvestiti obvladavi kakor je predpisano v drugem odstavku člena 7. te naredbi.

Čl. 27. Tisti, pri katerih so na dan uveljavitve te naredbi tujci v službi, morajo opraviti naznanilo po prvem odstavku člena 9. v roku desetih dni po tem dnevu.

Naznanilo je obvezno tudi v primeru, če je službeno razmerje prenehalo na dan pred dnevom uveljavitve te naredbi. V takem primeru mora obsegi tudi navedbe, predpisane v drugem odstavku člena 9. in se mora napraviti v treh dneh po dnevu uveljavitve te naredbi.

Čl. 28. Če so bile v Ljubljanski pokrajini ležeče nepremičnine odstopljene v last ali uživanje tujcem pred dnevom uveljavitve te naredbi in je ta odstop še v veljavi, se mora opraviti naznanilo po členu 11. v roku desetih dni po dnevu uveljavitve naredbi.

Čl. 29. Izpolnitev dolžnosti iz naredbi z dne 4. junija 1941-XIX, št. 38 in iz člena 8. naredbi z dne 11. septembra 1941-XIX, št. 97 ne oprasča od izpolnjevanja dolžnosti iz te naredbi.

V ničemer niso spremenjeni predpisi za uvedbo in voditev registra prebivalstva v občinah Ljubljanske pokrajine, odobreni z naredbi z dne 25. aprila 1942-XX, št. 94. Izpolnitev dolžnosti iz pričujoče naredbi ne oprasča dolžnosti iz členov 9. 10., 11., 12., 13., 15. in 26. omenjene naredbi.

in obratno izpolnitev dolžnosti iz navedenih členov ne oprasča od izpolnjevanja predpisov pričujoče naredbi.

Čl. 30. Kolikor ni dejanje huje kaznivo in ne glede na uporabo policijskih ukrepov po tej naredbi se kaznuje s kaznijo zopora od dveh mesecev, samo ali zrušeno z denarno kaznijo do pet tisoč lir:

a) tujec, ki se — razen v primerih tehtno upravičenega zadržka — zaloti brez listin, predpisanih v čl. 25. v času po roku, določenem tamkaj;

b) tujec, ki se v določenem roku ne zgleda pri obvladavi in ne napravi ali ne potrdi prijave iz členov 3., 4. zadnji odstavek, in iz člena 5., ali ki ne pokaže prejemnega potrdila, če se to zahteva po členih 6., 7. in 26., ali če ne ustreže pozivu obvladavi javne varnosti po členu 8., da naj se zgleda v roku, ki ga obvladavi določi;

c) imetniki prenočevališč in druge v členu 7. navedene osebe, če ne zahtevajo, da se pokaže prejemno potrdilo in ga ne zaznamujejo v osebni knjigi gostov ali ne naznanijo, da se pokaz po členih 7. in 26. ni izvršil;

d) tisti, ki sprejmejo ali imajo tujca v svoji službi a tega ne naznanijo v določenem roku, kakor je predpisano v prvem in drugem odstavku členov 9. in 27;

e) kdor je po členih 11. in 28. zavezan, pa ne vloži v tamkaj določenih rokih naznanila o odstopu nepremičnin v last ali uživanje tujcem;

f) kdor nima, dasi je zavezan, izvešene prepisa izveščka iz te naredbi, predpisane po členu 14;

g) tujec, ki prelomi prepoved bivanja v določenih občinah ali krajih, kakor mu je bila priobčena po drugem odstavku člena 12. te naredbi.

Čl. 31. V prednjem členu določene kazni izkra v Ljubljanski občini Kr. kvestura, v drugih občinah pokrajine pa upravno obvladavi prve stopnje po skrajšanem postopku, določenem v naredbi z dne 26. januarja 1942-XX, št. 8.

V primerih, obseženih v členih 20. in 21. je za sojenje pristojno Vojaško vojno sodišče Višjega poveljstva oboroženih sil Slovenija-Dalmacija, oddelek v Ljubljani.

Čl. 32. Ta naredba, s katero se razveljavljajo naredbi z dne 4. junija 1941-XIX, št. 38, člen 8. naredbi z dne 11. septembra 1941-XIX, št. 97 in vse druge, nje nasprotujoče ali z njo ne združljive določbe, stopi v veljavo na dan 1. januarja 1943-XXI.

Ljubljana, dne 11. decembra 1942-XXI.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino: Emilio Grazioli

Gospodarstvo

Diamantno jeklo

Od nekdaj gre prizadevanje tehnikov za tem, najti čim trše vrste jekla in kovinske zlitine, s katerimi je mogoče rezati ali na stružnici obdelovati kovine, železo in tudi jeklo samo. Kot najtrši material je od nekdaj znan diamant, ki se tuli tehnično v znatni meri uporablja ne samo za rezanje stekla, za graviranje, za vrtanje, temveč tudi za najrazličnejšo tehnično obdelavo. Približno polovica vse svetovne proizvodnje surovih diamantov se porabi v industriji. Tako je leta 1939, znašala svetovna proizvodnja diamantov 12 milijonov karatov (5 karatov enako en gram), svetovna proizvodnja industrijskih diamantov pa se za to leto ceni na 450 milijonov mark.

Glede na ta ogromen izatek industrije za diamante je razumljivo, da so mnogi poizkušali izdelati diamante na umetni način ali pa izdelati kovinske zlitine s tako trdoto, da bi se lahko uporabljala namesto diamantov. Do leta 1900. so za obdelovanje kovin uporabljali trde vrste navadnega jekla, ki dobi kakor znano, svojo trdoto od določenih vsebin ogljika. S takim jeklom pa je bilo delo zelo počasno in težavno, ker se je rezilo iz jekla na stružnici hitro segrelo, pri visoki temperaturi pa je popustila trdota. Mnogo boljše se je obnesle nove vrste legiranega jekla z določeno vsebino kroma, volframa, vanadina itd., ki so vzdržale še večjo temperaturo in so zaradi tega dopuščale hitrejšo delo na stružnici. Kmalu pa se je izkazalo, da pri takem jeklu ne izvirata trdota in odpornost pri visoki temperaturi od dodatkov težkih kovin kakor so krom, volfram in vanadin, temveč od kemičnih svojstev takih kovin z ogljikom, od takozvanih kovinskih karbidov. Ta posebno trda jekla se zaradi možnosti hitrejšega dela imenujejo jekla za pospešeno delo.

Spoznanje, da igrajo v takih jeklenih zlitinah karbidi najvažnejšo vlogo, je vodilo do nadaljnjih poizkusov v tej smeri, da se sestavni element železo v takem jeklu čim bolj zmanjša in istočasno poveča vsebina karbidov. Tako so nastale nove vrste zlitine, ki pa se ne morejo več imenovati jekla, kajti mnoge od njih obstojajo sedaj iz samih karbidov trdih kovin, ki imajo talilne točke pri 2.500 stopinjah Celzija. Te izredno trde kovine so se pojavile v tehniki pred približno petnajstimi leti, ko so izvale v načinu obdelave jekla pravi preobrat, saj so omogočile novo veliko pospešeno delo.

V za njih letih je na tem področju tehnika še napredovala. Pri izdelovanju najtršjih kovin, obstoječih prav za prav iz samih karbidov težkih kovin, pa se je izkazalo, da je novo tvorino težko topiti in vlivati v določene oblike. Zato so pričeli izdelovati posamezne rezilne dele iz trde kovine ne z vlivanjem, temveč z oblikovanjem pri temperaturi, ki je le malo pod talilščem. Mešanico volframovega ali titanovega karbida z dodatkom ogljikovega in kobaltovega prahu prešajo v določene oblike, ki jih nato pol pritiskom segrevajo do talilne, odnosno do poltekočega stanja, s čimer je mogoče rezilnemu delu dati poljubno obliko. Poizkusi s temi novimi rezili iz kovinskih karbidov so pokazali, da vzdržijo tako rezilo preden se obrabi 58krat več kakor najboljše vrste rezilnega jekla in 110krat več kakor najtrša jekla, ki vsebujejo zgolj ogljik. Medtem ko vzdržijo jeklo z ogljikom svojo trdoto le do 250 stopinj Celzija in rezilno jeklo le do 500 stopinj, kažejo poizkusi s trdimi kovinami iz karbidov, da vzdržijo prav vsako temperaturo, ki se praktično pojavi pri obdelovanju drugih kovin. Kakor je znano, se jeklen predmet pri struženju močno og

KULTURNI PREGLED

Produkcija
Glasbene akademije

V sredo zvečer je bil v mali filharmonični dvorani drugi javni nastop gojencev Glasbene akademije. S samostojnimi glasbenimi točkami je sodelovalo pet gojencev in gojencev Srednje glasbene šole in ena gojenka Glasbene akademije. Najmlajši med vsemi, nadarjeni in marljivi Igor Ozim (iz šole prof. Pfeiferja), je vzbudil pozornost že s prejšnjimi nastopi. To pot je odigral s prikupno sigurnostjo in z očitnim ritmičnim čutom prvi stavek S. J. Bachovega koncerta v E-duru. Splošna sodb o njegovem, za goslačeva leta kar izrednem glasbenem razvoju se je s tem nastopom samo potrdila. Baritonist Franc Langus iz šole izred. prof. Trostove je s svojimi tremi točkami izpričal, da je šolanec njegovega bogatega glasovnega materiala na prav dobri poti. Langus obiskuje sedaj tretji letnik Srednje glasbene šole. Prav tako je dosegel lep uspeh učenka hon. prof. Zarnikove Jaroslava Erzlova z Beethovnovimi šestimi lahki varijacijami v g-duru. Marko Bajt iz šole hon. prof. Lau-na je v Webrovem Concertinu op. 26 pokazal, da nam v njem dozoreva umetniško stremiljivi klarinetist. Igral je sigurno in lepo. Marijanca Wohinz iz šole red. prof. J. Ravnika je odigrala z očitnim tehničnim znanjem in dobim okusom Vit. Novaka Dve serenadi. Spored je zaključila učenka Glasbene akademije Nada Stritar s petjem Osterčeve pesmi »Sonce v zavesah« in arije iz Verdievega Rigoletta ter je zlasti v drugi točki, tako polni večjih zahtev do mlade pevke pokazala kvalitete svojega prikupno barvitnega glasu in uspehe pevskega šolanja pri rektorju Betettu. Tri soliste je spremljal pri klavirju Jože Osana, v zadnjem primeru pa Ksenija Ogrin. Vsi nastopajoči naraščajniki naše instrumentalne in vokalne solistične glasbe vzbujajo dobre nade v nadaljnji razvoj in vsakega je občinstvo nagradilo z aplavzom. Prireditelj je bila dokaj dobro obiskana.

Alfred Jensen

Minilo je dvajset let, kar je umrl na Dunaju, kjer se je bil ustavil potujoč na Balkan, švedski slavist dr. Alfred Jensen, častilec in prevajalec slovenskega pesnika Antona Askercarja. Jensen se je rodil 30. septembra 1859 v Forsi na Švedskem. Vspoljšene študije je dovršil v Upsali, nato pa se je posvetil publicistiki in znanosti. Prepotoval je Evropo, posebej se slovenske dežele in proučeval jezike, književnost in kulturo. Od l. 1901 je bil tajnik Nobelove akademije v Stockholmu in njen poročevalec za slovensko slovstvo, od l. 1909 je bil dopisni član tedanje Jugoslovanske, sedanjice Hrvatske akademije v Zagrebu.

Jensenovi slavistični spisi zavzemajo celo knjižnico. Predvsem se je bavil z ruskim slovstvom, spisal vrsto študij in razprav s tega področja, delno v švedskem, delno v nemškem jeziku. Iz poljskega slovstva je objavil l. 1898 prevod Mickiewiczeve velike pesnitve »Pan Tadeusz« in z njim postavljenikovo stoletnico; izdal je še štiri nadaljevalne knjige prevodov iz poljskega poezije. Po njegovi zaslugi je bila Nobelova nagrada priznana Henryku Sienkiewiczju, iz češkega slovstva je prevedel nekatera klasična dela in spisal študije o Vrchlickem in Březnici. Na začetku stoletja je objavil študijo »Ragusana en südslavisk literaturstudie« in pesniško zbirko »Sonetter från Adria«, ki mu je prinesla tudi sloves izvirnega pesniškega stvarjalca. Ze prej je objavil iz hrvatske literature pravdo Mažuraničevega eposa »Smrt Smilage Cengića« in sicer v helsingforskem časopisu »Finsk Tidskrift« ter z obilnim komentarjem; ta prevod je izdal l. 1913 knjižno. V nemščini je spisal, izčrpno študijo »Gundulić und sein Osman« (Göteborg 1910) ter prejel za to delo častni doktorat vseučilišča v Upsali. V knjigi »Fron Balkan« (1917) je prikazal hrvatske narodne pesmi in pesnike Marulića, Lučića, Hektorovića, Vetranića, Gundulića, Vojnovića in Kranjčevića. V »Radue« zagrebske akademije (knjiga 203.) je objavil razpravo »Dvije slavenske junake pjesme«, v kateri primerja »Krvavo pesme« bolgarskega prepovednega pesnika Penče Slavejkova z Mickiewiczem »Panom Tadeuszem«.

Alfred Jensen se je prav posebno zanimal za Askercarja, pisal o njem in ga prevajal. L. 1901 je izdal izbor njegovih v švedščino prevedenih balad v knjigi z naslovom »Slovenska Balader«. Tako je Jensen prvi opozoril skandinavski svet na slovensko poezijo. Mnogo je pisal tudi o bolgarski literaturi, objavil monografijo o Hristu Botevu in obsežno knjigo bolgarskih študij »Bulgarerna«. L. 1920 je izdal v Stockholmu knjigo »Slavisk kultur och litteratur un der XIX. orhundradet«, ki podaja nekako sintezo Jensenovega slavističnega proučevanja.

ZAPISKI

Italijanska knjižna produkcija. Centralni urad za statistiko poroča, da je leto 1941. izšlo v Italiji 7677 knjig. V primerjavi z letom 1940. je izšlo nekaj knjig manj, dočim beleži statistika italijanske knjižne produkcije v letu 1939. 8314 publikacij. Prevodov je bilo lanske leto iz tujih jezikov v italijanščino 577, iz italijanščine v tuje jezike pa 15.

Italijanske knjige v madžarsčini. Za letošnji božič so najavljeni v Budimpešti prevodi naslednjih knjig iz italijanske književnosti: Manzoni: »Promessi sposi«, Papini »La storia di Christo«, Goffredo Belloni »Lucrezia Borgia«, Lucio d'Ambr »Il romanzo di Abbazia« in Salvatore Gotta »Tre donne innamorates«.

Nove hrvatske knjige. V zadnjih mesecih so izšla v Zagrebu med drugim naslednja značilna dela: Mila Budaka »Ratno roblje« (v dveh zvezkih), Alberta Halerja »Esejska zbirka« »Iz tujih književnosti«, dr. Antuna Barca studija »Književnost i narode«, Boža Lovrića »Traženje«, Mare Švelove »Portreti nepoznatih žena«, Olinka Delorka »Zgode poremećene sreće«, dr. Rudolfa Horvata spis »Lika i Kravara«, Karla Häuslerja »Uspomene na A. G. Matoš«, Božidara Širolo »Hrvatska umjetnička glazba«, — vse pri Matici Hrvatski. Dalje spis dr. Mirka Kusa Nikolajeva »Oblici i sadržina hijerarhije«, Tona Smerdela pesniška zbirka »Drvorec«, Ilika Branka Klarića »Slava katedrale« in Tomica Penavića »Na stazama života«.

Kronika

• Poveljnik nemškega protiletalskega topništva v Milanu. V Milan je prispel nemški polkovnik Zieten, ki mu je poverjena protiletalska obramba milanskega mesta. Obiskal je tudi uredništvo »Popolo d'Italia«, kjer ga je sprejel narodni svetnik Sandro Giuliani.

• Smrt napolitanskega novinarja. V Napoliu je umrl eden izmed najbolj znanih tamošnjih novinarjev dr. Rafael Falanga. ki je bil nad 30 let delaven v svojem poklicu pri listih »Il Mattino« in »Corriere di Napoli«.

• Nov komet. V Königsbergu je astronom Fedtke v petek, 11. decembra, odkril nov komet osme kategorije. Repatica je dobila ime po odkritelju. Komet se ni moglo opaziti s prostim očesom.

• Smrten padec z višine 2 m. V Genovi je padel 81 letni Vincenzo Corradini iz Mantove z okna dva metra globoko. Zlomil si je hrbtenico in je umrl na prevozu v bolnišnico.

IGRACE
DARILA

„ciciban“
ZA BOŽIC VABI
ENGELMAN
LJUBLJANA, TAVCARJEVA 3

IZ LJUBLJANE

u— Blato namesto snega. Dolgotrajno suho vreme, ki smo ga imeli letošnjo jesen, je trajalo tudi še nekaj dni potem, ko je nastopil jug. Ljudje so sicer večkrat govorili, da diši po snegu in da se bomo naslednji dan zbudili v objemu belega plašča, njihove napovedi pa se niso uresničile. Namesto snega je začelo deževati. Po ulicah in hodnikih, ki niso tlakovani, je na debelo blata. Vedno novi curki izpod neba pa ga še bolj pomnožujejo. Od doma do pisarne ali trgovine ne moreš priti, da bi ne bil obrizgan z blatnimi madeži. Toplomer stoji visoko nad ničlo in ne kaže, da bi se vreme izboljšalo. Včeraj jutraj je kazalo živo srebro 8° C nad ničlo in se je čez dan dvignilo do 11,2° C. Čez noč se je ozračje nekoliko ohladilo in je davi kazal toplomer 5,5° C nad ničlo. Barometer stoji precej nizko.

u— Omejitve porabe električnega toka. Ker mestna elektrarna ljubljanska do preklica sama ne zmora večerne zimske obtežitve, naroča vsem strankam, naj z motorji od 16.15 do 19. ure ne obratujejo in med tem časom nimajo priključenih električnih peči in štedilnikov.

u— Priporočamo Vam, da že sedaj nabavite beležnice in žepne kalendarje za leto 1943 XXI-XXII, ker je lani zaloga pošla. Kalendarje vsake vrste dobite v Knjižarni Tiskovne zadruge v Ljubljani, Selenburgova ul. 3.

u— Prva letošnja javna produkcija šole Glasbene Matice bo v torek 22. t. m. ob pol 18. v mali filharmonični dvorani. Na tej produkciji bo nastopilo okrog 30 gojencev klavirskega, violinskega oddelka ter oddelka za čelo. Podrobnji spored bomo še priobčili. V sredo 23. t. m. bo na druga produkcija ob tričetrt na 18. v veliki filharmonični dvorani, na kateri bosta nastopila poleg posameznih gojencev tudi šolski orkester, šolski zbor in v božični suiti zbor in orkester skupaj Natančevski sledi. Podrobnji spored je na razpolago v Knjižarni Glasbene Matice in velja obenem kot vstopnica v dvorano.

u— Na IV. sinfoničnem koncertu, ki bo v ponedeljek 21. t. m. ob 18. v veliki uni-oniski dvorani, bo nastopila kot solistka ga. Francka Ornik-Rojčeva ter igrala violinski solo v Bachovem Concertu v a-molu. Gospa Ornikova je absolventka našega konservatorija in Glasbene akademije ter je bila povečini učenka prof. Jana Slaisa in v zadnjem letu tudi docenta Karla Rupla. Rodom je Mariborčanka in je bila najprej gojenka Glasbene Matice v Mariboru, kjer je nastopala z lepim uspehom na tamošnjih šolskih produkcijah. Svoje študije je nadaljevala v Ljubljani, predvsem po za-

slugi skladatelja Oskarja Deva, ki se je zelo zavzel za izredno nadarjeno Mariborčanko. Francka Ornikova je umetnica, ki obvlada svoj instrument do najvišje tehnike, njena igra je izredno temperamentna. Tudi v Ljubljani je nastopila na večjih javnih koncertih ter žela vselej priznanje publike in kritike. Poleg Bacha bomo slišali na koncertu še Corellijeve tri stare klasične plesne, Osterčev Religioz in Beethovno Sedmo simfonijo. Dirigent je violinist Karlo Rupel. Predprodaja v Knjižarni Glasbene Matice.

u— Hišni posestniki brez davčne olajšave, ki imajo sosesestnike, se radi razdelitve dopolnilnega davka vabijo nemudoma s plačilnim nalogom za l. 1942 v društveno pisarno, Salendrova 6-I.

u— Nocojšnji večer slovenskih klavirskih skladb za mladino, ki bo ob 18. v mali filharmonični dvorani, ima naslednji spored: 1) Skladatelj L. M. Škerjanc bo izvajal svojih Deset mladinskih skladb za klavir; 2) Pianistka Silva Hraščeva bo izvajala osem Šantlovih klavirskih skladb za mladino; dalje Pavčičevi Božično in Pastirel ter tri skladbe iz Mirkovega Klavirskega albuma za mladino; 3) Skladateljica Mirca Saneinova bo izvajala šest svojih skladb iz zbirke šest malih skladb, iz Pahorjeve zbirke Tri arabeske in Tomčeve zbirko Za malega pianista, 5) Za sklep večera slovenskih klavirskih skladb za mladino bosta izvajali pianistki Bizjak Marta in Hrašovec Silva Tomčeve Variacije na pesem »Od kneza Marka«, ki so napisane za štiričrtno igranje na klavirju. Vse te zbirke so izšle v tisku in se dobe v Knjižarni Glasbene Matice. Našo javnost opozarjamo na zanimiv klavirski večer, ki je prvi te vrste v našem glasbenem življenju. Podrobnji spored se dobi v Knjižarni Glasbene Matice in velja kot vstopnica v malo filharmonično dvorano. Začetek bo točno ob 18. uri.

u— Našim gospodinjam se je zopet izpolnila želja, ker je izšel Gospodinski kalendar za leto 1942-XXI-XXII s prav bogato vsebino. Dobi se v knjižarni Tiskovne zadruge, Selenburgova ul. 3.

u— Čistilno kopališče Zavoda za socialno zavarovanje v Ljubljani na Miklošičevi cesti št. 20 bo pred božičnimi prazniki odprto v torek 22. t. m., v sredo 23. t. m. in v četrtek 24. t. m. Kopališče bo odprto ves dan, to je od 8. jutraj do 18.30 zvečer. Parna kopel bo pred prazniki odprta za ženske v sredo 23. t. m. od 14. do 17., za moške pa v četrtek od 14. do 17. ure. Uprava kopališča prosi vse cenjene obiskovalce, da se blagovoljno poslužijo kopeli že v torek in v sredo, ker le tako bo vsem kopalcem mogoče zadovoljivo ustreči. Ta sprememba velja samo za teden pred božičnimi prazniki, ob drugem času pa bo kopališče odprto v petek, v soboto in v nedeljo. Parna kopel pa bo odleže za moške stalno odprta le ob sobotah od 14. do 17. ure.

u— Denarnica z majhno vsoto denarja je bila v torek najdena na živilskem trgu. Lastnik jo dobi v mestnem tržnem uradu v I. nadstropju Mahrove hiše na Krekovem trgu 10.

Ob sežnjani Franca Potočnika

Danes mine teden, odkar je umrl nagie smrti g. Franca Potočnik, upokojeni višji železniški inšpektor. V velikem meteu današnjih dogodkov ni bila žalostna novica o njegovi smrti opažena v širši javnosti s tolikšno pozornostjo kakor si je to pokojnik zaslužil. Zato naj ob sedmimi izprejemo ino nekaj besed v počaščenje spomina.

Franca Potočnik je bil čvrst Gorenjec, po rodu iz Česnje pri Podnartu. Vendar je tako dolgo dobo prebival v Ljubljani, da ga je le-ta štela med svoje najbolj zveste meščane. Zgleda je prišel študiat v Ljubljano in tu je tudi stopil v službo pri takratni južni železnici. Službo je opravljal vso počno dobo v počno zadovoljivo predstojnik in podrejenih. Kmalu si je ustvaril srečno družinsko ognjišče. Pred otar je povedel gde. Nilko Pirčevu, živahno štajersko učiteljico. Postala mu je zglebna družica, požrtvovalna mati trem hčeram, ki so že vse poročene, ter sinu Franju, višjemu

Vokalno instrumentalni koncert

V petek 18. t. m. točno ob 5. popoldne bo v opernem gledališču vokalno instrumentalni koncert pod vodstvom dirigenta DEMETRA ŽEBRETA in sodelovanjem sopranistke KSENJE VIDALIJEVE, mezosopranistke ELZE KARLOVECE, baritonista GIUSEPPE TADDEIA, in tenorista GIORGIA SEMBRIA.

Prvi del:

1. SMETANA:	PRODANA NEVESTA, uvertura	(orkester)
2. CILEA:	ARLEZANKA, »Friderikova tožba«,	(tenor)
3. LEONCAVALLO:	GLUMACI, prolog	(bariton)
4. SMETANA:	PRODANA NEVESTA, »Ah, to boli«	(sopran)
5. MUSSORSGSKI:	BORIS GODUNOV, arija	(bariton)
6. VERDI:	TRUBADUR, »šviga plamen«	(mezosopran)
7. BIGNOLI:	LEGENDA O ZVEZDAH, romanca	(bariton)

Drugi del:

9. MASCAGNI:	CAVALLERIA RUSTICANA, intermezzo	(orkester)
10. BIZET:	CARMEN, »Glej, to je tista roža mala«	(tenor)
11. ROSSINI:	SEVILJSKI BRIVEC, cavatina Figara	(bariton)
12. PUCCINI:	BOHEME, a) »Hladno so ročice«
b) »Me ključje Mimic«
c) finalni duet iz I. dejanja	(tenor)
(sopran)
(sopran in tenor)
13. GLUCK:	ORFEJ IN EVRIDIKA, »Kaj počnem naj brez Evridike«	(mezosopran)
(bariton)
14. BIZET:	CARMEN, »Z Vami pti«	(sopran in bariton)
15. VERDI:	TRAVIATA, duet iz II. dejanja	(orkester)
16. DVORAK:	SLOVANSKI PLES št. 16	

PREBITEK KONCERTA GRE V CELOTI V KORIST PODPORNEGA SKLADA SLOVENSKEH UMETNIKOV

Levo: sopranistka KSENJA VIDALIČEVA, desno: mezosopranistka ELZA KARLOVEC, ki nastopita na nocojšnjem koncertu

pomorskemu oficirju. Minilo je že nad 30 let, odkar prebiva Potočnikova družina v Slomškovi ulici 17, deležna prisrčnega spoštovanja v širokem krogu sorodnikov, znancev in prijateljev.

Kakor vsakega Gorenjca, je tudi Franca Potočnika prešinjala goreča ljubezen do prirode, zlasti še do ponosnih gorskih velikov. Izkoristil je vsak prosti čas za izlet v planinsko kraljestvo. Obšel in zmagal je nešteto evropskih vršacev. Vzpenjal se ni samo na Triglav, marveč tudi na Matterhorn. Dolgo se je ohranil čvrstega in zdravega in tak je pred desetimi leti stopil v zaslužni pokoj. Predlanskim pa je začela v njem ključati bolezen. Lani se je moral sicer čvrsti 72letnik podvreči operaciji, ki jo je srečno preživel, toda posledice so ga dalje mučile. Ker je bil pretekli petek opoldne na obisku pri svoji hčeri gosp. Jeli, soprogini inž. Kuljiša, za Bežigradom, ga je napadla slabost in je kmalu nastopila agonija. V nedeljo popoldne je nato nastopil svojo zadnjo pot iz kapelice sv. Krištofa na Za'ah. Zbralo se je mnogo pogrebcev, ki so pietetno počastili pokojnega poštenjaka in kremenito značajnega moža. Obenem so izkazali iskreno sočutje z gosp. Nilko, ki je polnih 42 let delila z nepzabnim Francom zakonsko življenje, ter z vsemi člani ugledne družine. Tudi mi jim izkazano odkritosrečno sožalje! Pokojnika, ki je bil dolga

Potres nas je predramil

Ljubljana, 17. decembra. Davi ob 5.42 je Ljubljana zbudil precej močan potresni sunek. Prišel je v smeri od Krima. Prav občutno so se zamajala poslopja, zanihala se je nekatero pohištvo in je valovanje trajalo več kakor tri sekunde. Kdor današnjega potresa ni čutil, ima pač zdravo spanje, ali pa morda potres ni bil povsod enakomeren. Izza Bežigrada nam poročajo, da so ga občutili zlasti v številnih novih stavbah. Prav tako so ga čutili v novjših stavbah v mestu, toda predramil so se tudi prebivalci v starih hišah na Mostnem in Starem trgu ter drugod v osrednjem mestu, koder se je v temnem, nekoliko vlažnem in mračnem jutru pravkar začel razvijati običajni polnočni promet.

Zaenkrat se ni poročil, kod povsod v ljubljanski okolici in drugod po naših krajih so čutili današnji potres. Ljubljanci spravljajo potres v zvezo tudi z vremenom in s celo vrsto kozmičnih pojavov, ki smo jih zabeležili v letošnjem letu. Vse to pa ni utemeljeno. Z vremenom, s pojavom kometov in z raznimi zvezdnimi konstelacijami nima potres nikake zveze. To je čisto običajno sesedanje zemeljskih plasti, ki se ponavlja od časa do časa.

V Ljubljani potres ni redek gost. Najhujši je bil pred 47 leti o veliki noči. In letos pravkar mineva 140 let, odkar so se po takratni Avstriji razširile novice, da je Ljubljana vsa razdejana. Johann Gottfried Sume, ki je zapustil zanimivo knjigo »Sprehod v Sirakuzo leta 1802«, je zapisal o popotovanju skozi Ljubljano: »Potres, o katerem pripovedujejo v Gradcu strahotne reči in pravijo, da je razdejal Ljubljano, ni bil znan in se je sesulo le nekaj starih zidov. V Fiumi, Triestu in Gorizii so ga pa baže močnejše čutili, vendar je tudi tam napravil malo škode«.

Ob današnjem potresu — nam pripoveduje neki rejec — se je spet pokazalo, kako živi čutiljo elementarne pojave in kako jih taki dogodki razburijo. Čeprav je bil potres le kratek, so bile razne živali močno vznemirjene. Najživahneje so reagirale papige, ki so prestrašene žvrgljale v svojih kletkah in so se šele polagoma umirile.

Radio Ljubljana

PETEK, 18. DECEMBRA 1942-XXI
7.30: Pesmi in napavi. 8.: Napoved časa — Poročila v italijanščini. 12.20: Plošče. 12.30: Poročila v slovenščini. 12.45: Lahka glasba. 13.: Napoved časa — Poročila v italijanščini. 13.15: Poročilo Vrhovnega Poveljstva Oboroženih sil v slovenščini. 13.17: Koncert Radijskega orkestra, vodi dirigent D. M. Šijanec — Glasba za godalni orkester. 13.50: Pisana glasba. 14.: Poročila v italijanščini. 14.15: Pesmi za vse okuse — orkester vodi dirigent Segurini. 15.: Poročila v slovenščini. 17.: Napoved časa — Poročila v italijanščini. 17.10: Pet minut gospoda X. 17.15: Koncert kitarista Stanka Preka. 17.35: Pisana glasba. 19.: »Govorimo italijansko« — poučuje prof. dr. Stanko Leben. 19.30: Poročila v slovenščini. 19.45: Valček. 20.: Napoved časa — Poročila v italijanščini. 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini. 20.45: Koncert Radijskega orkestra, vodi dirigent D. M. Šijanec. sodeluje sopranistka Ksenja Vidaličeva: operna glasba. 21.20: Koncert tria »Emona«. 21.45: A. Nicotera: Pogovor s Slovenci. 22.: Koncert Ljubljanskega godalnega kvarteta L. Pfeifer—I. violina. A. Dermalj—II. violina. C. Sedlbauer—čelo. V. Šusteršič—viola. 22.45: Poročila v italijanščini.

Numero doppio

72 pagine di cui 8 a colori,
con 140 illustrazioni

Dvojna številka

obsegajoča 72 str., 8 celostranskih barvnih posnetkov in 140 fotografij stane

Il 1° numero di Gennaio (40 pagine) sarà messo in vendita al prezzo normale di Lire 3,—

Prihodnja januarska številka (40 str.) bo stala L. 3,—

L.5

SPORT

Poizkusi in sistemi

Kod vse se vidi živavost in vztrajnost v italijanskem sportu?

Italijanski sport kaže baš v teh časih svojo izredno živavost in zato je prav zanimiv sestavek v neki nemški sportni rubriki, v kateri je pisec zajel trenutno nepopustljivo delavnost italijanskih sportnikov v teh klenih besedah:

»Nič ne dokazuje tako zelo, kakšne življenjske sile vsebuje italijanski sport, kakor vsestranska razgibanost razprav, kako naj bi se (izboljšale metode dela in v. k. sm. ukrepi bi bili še potrebni, da bi italijanski sport zavzel še večji in vodilnejši razmah.

Livorno, to je bilo ime (od zadnje nedelje je položaj za to dozdaj nezmožljivo enajstoročje ob obali Liguškega morja že precej drugačen), ki je bilo na jezku vseh nogometnih prijateljev po Italiji, saj je ta ekipa zasedala globoko vrzel med stare italijanske mojstre ob okroglem usnu, toda kljub temu so strokovnjaki še zmerom dalje razpravljali o pravem sistemu, o onem načinu igranja, ki jamči z danimi pogoji za sigurne uspehe v kakršnih koli okoliščinah. To vprašanje je kajpa še zmerom v razpravi in bo tudi še ostalo.

Med tem je dal predsednik FIGC (italijanske nogometne federacije) markize Riboldi pri mestnih izdivizije B izvesti zanimiv poskus za novo ureditev sodniškega poslovanja. Sodnika je novi predsednik predložil z nogometnega terena na eno izmed stranskih črt, ostalo polovico igrišča po dolgem pa je razdelil na dve polovici in nadzor nad vsako poveril po enemu stranjskemu sodniku. Glavni sodnik bi tako lahko mnogo bolje pregledal igrišče in menda misli markize tudi na to, da bi ga — podobno kakor pri tenisu — postavil na vzvišeno mesto ob eni strani igrišča. Takih in podobnih poskusov je bilo v nogometnem sportu že več, toda pokazalo se je, da so praktično neizvedljivi. Sodniki so se spet — radi ali neradi — spet vrnili na svoje mesto med igralce na travniku.

Med atletiki so imeli zadnji čas in tik pred zaključkom sezone zelo razgibane razprave o metodi madžarskega trenerja Szabo. Ta evropski rekordir iz ravne Madžarske je lani treniral najboljši italijanske tekane na srednjih prejah in uvedel v treningu izredno ostre metode, proti katerim so imeli poznavevalci mnogo pomislekov. Pri vsem tem pa se je le pokazalo, da so imeli italijanski tekaci dovolj fizičnih rezerv, da so vzdržali Szabov način dela in potem res tudi izboljšali svoje čase. Italijanska atletika se ob koncu sezone lahko ponaša s številnimi novimi državniimi rekordi, in sicer kljub temu, da ji je v minuli sezoni manjkalo vseh mednarodnih nastopov in torej ni mogla pridobiti one tekmovalne rutine, brez katere so vrhunski rezultati kmaj dosegljivi.

Kaiko visoko cenijo po Evropi italijanske sabljače, kaže dejstvo, da je bilo pred kratkim mesto predsednika evropske sabljaške zveze poverjeno italijanskemu grofu Paolo Thaon di Revelu. Ta ugledni sportnik, ki je obenem tudi župan mesta Torino, bo vili italijanskemu sabljaškemu sportu novih možnosti za nadaljnje delo. Grof Thaon di Revel pozna sabljanje bolj kakor kdo drugi, saj je izšel iz šole nepoznanega mojstra Neda Nedija in je sam dosegel tudi čast olimpijskega zmagovalca. Sabljači so bili tudi zadnje sezone zelo delavni. Razen številnih nastopov v prvenstvu so pokazali svoje znanje tudi v Stockholmu, kjer so si priborili neoporečno zmago. Največ zanimanja je zdaj med italijanskimi sabljači za preizkušnjo z električnim floretom, ki naj bi po načrtih znanega sabljača Dina Tastellija po električni poti beležil zadetke. Podobne poskuse so izvajali že na berlinski olimpiadi, kjer pa se napravila ni obnesla najboljšje; kakor pravijo, je italijansk izum mnogo bolj popularen in tudi skoraj prav nič ne ovira sabljanje.

To so sami poskusi in sistemi, ki jim je morda šele treba dati dokončno obliko, toda ne glede na to so vendar zelo zgovorne dokazi, da italijanski sportniki tudi v vojni niso zanemarili dragocenega sredstva, ki krepi narod v nalogah za najvažnejše odločitve.

V nekaj vrstah številke iz divizije B

Danes pa še nekaj številke, in sicer to pot iz italijanske nogometne divizije B, kakor smo objavili včeraj.

Čudno naključje je nanoselo, da je preteklo nedeljo tudi 18 klubov v nižji diviziji dobilo novo vodstvo, prav tako kakor je isti dan med najboljšimi enajstoricami Torino zasedel prvo mesto pred Livornom zaradi boljšega koliknika v golih. Novi klub v vodstvu je Pro Patria, ki je začasno — tako mislijo strokovnjaki — potisnil odlično vigrano ekipo Spezie na naslednje mesto. Kajti nogometaši iz Spezie so v nedeljo prebržili najtežjo oviro do na-

daljšnjih uspehov saj so na vročih tleh v Neapolju gladko porazili domačine in je le slučajno prišlo tako, da je obenem Pro Patria tako krepko obračunala z Udinesom. Med ostalimi enajstoricami, ki silijo v ospredje, zaslužita posebno pozornost oba novinec Anconitana in Mater, medtem ko sta druga dva — Cremonese in Palermo — že zadržila v povprečno sredino tabele. V ostalem pa bo med temi številnimi kandidati še marsikaj drugače, kar velja enako za najboljša in tudi za najslabša mesta. Na koncu tabele je na primer kar sedem enajstoric, med katerimi je samo po dve točki razlike, tako da se vsak čas lahko primeri drugemu, da bo imel čast nositi rdečo številko — na koncu tega dolgega vlaka.

Izjemoma enkrat naj tudi o stanju te prvenstvene konkurence objavimo številke, ki kažejo po enajstih tednih naslednjo sliko:

Pro Patria	11	6	4	1	13:4	16
Spezia	11	6	4	1	25:8	16
Pisa	11	5	4	2	17:8	14
Anconitana	11	6	2	3	17:15	14
Brescia	11	4	5	2	14:11	13
Padova	11	4	5	2	18:13	13
Napoli	11	4	4	3	16:11	12
Modena	11	5	2	4	23:16	12
Alessandria	10	3	4	3	14:15	10
Novara	11	3	4	4	13:9	10
Cremonese	11	4	2	5	11:17	10
Fanfulla	11	3	3	5	27:23	9
Mater	11	3	3	5	15:27	9
Palermo	10	3	2	5	10:13	8
Udinese	11	2	4	5	14:20	8
Pescara	11	3	2	6	13:20	8
Siena	11	3	1	7	18:33	7
Savona	11	2	3	6	10:24	7

Prvenstvene tekane v vrstni vrstni konkurenci so se končale takole: Gradjanski-Hašk 3:2, Concordia-Zeleznikar 1:0, Ličianin-Redarsteni 5:1, Ferrara-Zet 3:0, Concordia vodi še dalje pred purgerji in Ličianinom.

V nogometnem tekmovalstvu za prvenstvo Koroske so zadnje nedelje igrali samo Beljačani in Celovčani, od katerih so to pot uspeli igralci VSV iz Beljaka. Posledica je, da zdaj v tabeli vodijo oni pred LSV iz Celovca, medtem ko so Jeseničani na tretjem mestu, imajo pa pri tem eno tekmo še v dobro.

Najožji sorodniki nogometašev, hokejisti na ledu, so prav na tistem že otvorili sezono, čeprav bo v Srednji Evropi prva mednarodna prireditelja te vrste šele do soboto v Bratislavi — med Nemčijo in Slovaško. Prvi mednarodni dvoboj s palicami je bil v nedeljo 13. t. m. odigran v Stockholmu med Švedsko in Švico. Domačini so zmagali s 5:2. Švicarji bodo ostali še ves teden pri švedskih klubih. — Več manj pomembnih srečanj hokeja na ledu je bilo zadnjič tudi po Nemčiji, med katerimi je bil došežen tudi remis v Pragi na račun nemškega prvaka Riesserseea. Slovaški hokejisti iz vojaških vrst so igrali tekmo na Dunaju, kjer so se tudi morali zadovoljiti z neodločenim 1:1.

Prijatelje boksa bodo zanimali naslednji zadnji dogodki: Belgijski prvak Goffaux je branil svoj naslov v težki kategoriji proti Gustavu Rothu. Proti vsem računom je bil Roth skoraj nemogoč in Goffaux je obdržal svoj naslov. — V enaki borbi je uspel tudi rumunski prvak lahke teže Georg Popescu, ki je imel za nasprotnika močnega Stancusa. Stari prvak je le z veliko muko zmagal po točkah. — Francosko prvenstvo v srednji kategoriji je na splošno presenečenje prešlo v roke že 35 let starega Teneta, ki je v 12 krogih gladko »nesel« sedanjega mojstra Despeauxa.

Smučarski sport v pokrajini Udine se tudi letos lepo razvija. Posebno aktivnost kažejo člani ondotnega Dopolavora, najbolj delavni pa so člani krožka Montecanin. Ob strani jim stoji mileniški. člani Gila ter pripadniki policije in finance. Smučarska sezona se bo začela na novi skakalnici v Tarvisiju, ki bo letos pridržana kar za najboljšo skakalco.

GLEDALIŠČE

DRAMA
Petek, 18. decembra: ob 15. Večno mlada Saloma. Izven Zelo znižane cene od 10 lir navzdol.
Sobota, 19. decembra: ob 16.30. Ples v Trnovem. Izven

Nedelja, 20. decembra: ob 14. Deseti brat. Izven. Ob 17. Primer dr. Hirna. Izven. Cene od 18 lir navzdol

OPERA
Petek, 18. decembra: ob 17. Vokalni in instrumentalni koncert v korist Udrženja gledaliških igralcev. Cene od 20 lir navzdol

Sobota, 19. decembra: Traviata. Izven. Znižane cene od 20 lir navzdol
Nedelja, 20. decembra: ob 16. Thais. Izven. Cene od 24 lir navzdol

Iz Spodnje Štajerske

Novi grobovi. V Košakih je umrl 67 letni vinogradnik Franc Nedelko, v Mariboru 27 letni uslužbenec katastrskega urada Jožef Hönnemann iz Kranja, v žumnu 18 letni ključavničar Martin Čanžek, v Spodnjem Radvanju 77 letni višji gradbeni svetnik v pokopu Karel Steinhöfner, ki so ga pripeljali v Gradec, v Ptuj pa v visoki starosti 82 let ga Ivana Kalb, rojena Mayer.

Dve veliki kmečki poroki. Dne 12. decembra je bila v Šmarjeti ob Pesnici zanimiva kmečka poročna svečanost. Poročila sta se posestnik Franc Novčan in hčerka ugodnega posestnika Ivana Santlova. Prepeval je domači pevski zbor. Tri dni prej sta se poročila pri Sv. Jakobu v Slovenskih goricah kmečki sin Anton Živko in Marija Zorjanova. Starši obeh parov so na najboljšem glasu in veljata njihovi kmetiji za vzorni posesti.

Za mrtve bodo oglašeni. Jože Krošelj, ki se je rodil v Makolah, je baje padel oktobra 1918 na italijanskem bojišču. Matvež Hribšek iz Marije Gradca pri Celju, pristojen pa v Trbovlje, se je poslednjič oglašil septembra 1914 z ruskega bojišča in je bil baje 19. oktobra 1914 pri Novem Miastu v Galiciji ustreljen v trebuh. Michael Kolar iz St. Vida pri Šmarji je decembra 1914 pri Gorlicah prišel v rusko ujetništvo, kjer je baje umrl leta 1918. Uveden je postopek, da bodo ti trije pogrešanci oglašeni za mrtve.

Zrtve nesreč. V mariborsko bolnišnico je bila spet pripeljana vrsta ponesrečenec. 50 letni posestnik Marko Simončič iz St. Petra si je pri padcu zlomil nogo, 38 letni tovarniški delavec Franc Bračko se je pri padcu poškodoval na glavi, 48 letni mizar Stefan Pilko s Pobrežja ima hudo poškodovano levo, ker mu je cirkularka odrezala dva prsta. Pri sekkanju drv si je poškodoval roke 14 letni brivski vajenec Karel Pinterič, 17 letna hčerka železnicega čuvaja Margareta Stramskova iz Zbelevoga pa si je pri padcu zlomila levo.

Z Gorenjskega

Na vzhodni fronti so padli naslednji ko-roški rojaki: 20 letni planinski lovec Hans Jonke, 28 letni planjski desetinik Leopold Schurnig, 23 letni letalski desetinik Karel Repar in 19 letni planjski lovec Ernest Breschan.

Med odlikovanci, ki so bili v prvi svetovni vojni odlikovani z zlato in drugimi kolajnami za hrabrost, je v gorenjskem tedniku od pretekle srede predstavil Jože Hribar iz Bohinjske Srednje vasi. Bil je v Galiciji dvakrat lahko in enkrat težko ranjen. Po vojni je bil kovač na Bledu, a po 10 letih je moral opustiti obrt, ker z ranjeno nogo ni več mogel opravljati kovaškega dela. Danes kmetuje pri Bledu. Star je 58 let.

Odlikovani vzgojitelji. Deželni svetnik dr. Skalka v Kranju je izročil štirim šolskim upraviteljem srebrni znak za 25 letno zvesto službovanje. Odlikovanci so Rudolf Möslacher iz Kranja, Franc Schecharek iz Naklega, Jožef Schönherr iz Smlednika in Alojz Zherne iz St. Vida ob Savi.

Novi grobovi. V Kranju je umrl Janez Rakovec, ki ga je pokopal župnik iz Hrastja in so ga na zadnji poti spremili krajnski gasilci. Pri St. Joštu je umrl 83 letni Matej K. Šir, v Hotavljah 90 letni Janez Peler in 76 letna Marija Primožčeva, v Kamni gorici pa 85 letna Marija Azmanova.

Poroke. V Kranju so se poročili: dvorčni uradnik, sedaj narodnik Viktor Tafent in Milena Marija Auprichova (vojna poroka), tkalec Franc Korošec in Angela Hvasčeva, mizar Janez Štebel in Angela Jamarjeva, barvar Alojz Vajd in Alojzija Lotričeva, tehnični namestnik Franc Jonke in Angela Ostermanova, krojni blagajnik Franc Kokolj in Ivana Ramovševa, klepar Rudolf Verbič in Ana Špeličeva, krojač Franc Daker in Marija Lukanova, progovni prednik Pavel Lavtar in Fernanda Gacemeli, fotograf Ivan Šumer in Marija Miheličeva, merilec Stanko Murnik in Marija Savsova, skladiščnik Franc Gabrijel in Albina Sadnikova, šofer in desetinik Alfred Zach in Tekla Thölske (vojna poroka), kolar Vinko Augustin in Ana Krajinčeva, tovarniški mojster Ladislav Celestina in Olga K'sovčeva, profesor telodvabe Janez Gertschmann in Tatjana Pevčeva ter vojaški namestnik Jože Simšič in Karolina Ermanova.

Sivnlji tečaji za žene in dekleta se bodo pričeli 11. januarja 1943 v novi baraki za delovnim uradom v Kranju. Sivale se bodo lahko vse za gospodinjstvo potrebne stvari. Sivnlji pribor in blago morajo prinesli udeležence s seboj. Prispevek za tečaj znaša za vsako udeleženko mes. 4 marke. Po uk bo trikrat na teden od 13.30 do 17.30. Tečaji bodo trajali po 4 mesece.

Nova cesta je dograjena iz Vodič v Kranj. Večji del je bila zgrajena z ljudskim delom. Kratek del je treba še nasuti z gramozom. Pot v Kranj je kolesarjem in voznikom skrajšana za 5 km.

Napad letalskih padalcev na nasprotnikovo letališče

Napadalna taktika, ki jo sedaj splošno uporabljajo — Najuspešnejši je kombinirani sistem s padalci in četami, ki jih izkrcajo letala

Napadi s pomočjo letalskih padalcev in iz letal izkrcanimi četami so novi načini borbe. Oba načina sta nastala skoro istočasno in sta bila uporabljena že v prvi svetovni vojni. Seveda ne v sedanji obliki. Takrat so se jih posluževali z namenom praviti na sovražno ozemlje obseščevalce, včasih tudi saboterje. Na možnosti, ki jih nudijo padalci in iz letal izkrcane čete na sovražnem ozemlju, se je mislilo dolga leta med prvo in sedanjo svetovno vojno. Javni preizkusi v Italiji in Rusiji v okviru raznih vojaških vežb so vzbudili povsod izredno zanimanje. Padalci so imeli delno časovno prednost, šele kasneje se je začelo računati tudi na izkrcanja.

Kakšna je splošno uporabljena taktika za obe obliki napadov z neba? Prvi so se poslužili izkrcanja čet iz letal Italijani v Abesiniji. Z njimi so v sovražnem zaledju ustvarili prodirajoče in obrambne oddelke. V taki hrabri akciji so padli med prvimi in najbolj znanimi Antonio Locatelli in njegovi tovarši. Italijanom so sledili Nemci na Poljskem in na Norveškem, Rusi na Finkem. V oporo svojim na zemlji operirajočim oddelkom so uporabljali številne padalce v obsegu, ki ga dotlej ni nihče slutil za možnega. Na Nizozemskem in Norveškem so se Nemci poslužili kombiniranega sistema izkrcanja čet: najprej so napadli padalci, kasneje so jim prišla na pomoč tudi čete, ki so jih pripeljala letala. Izreden uspeh je ta kombinirani sistem dosegel na Kreti.

Naloga operirajočega vodstva je, da izpusti nad letališčem ali v njegovi okolici oddelke padalcev, katerega številčnost se bo ravnala po odporu, ki ga pričakuje. Najboljša taktika je, da se padalci spustijo v okolici letališča. Tako lahko izvedejo nekaj predhodnih operacij, ki ka neje zelo olajšajo, nadaljnji potek akcije.

Napad padalcev se začne. Poznavajoč do podrobnosti napadeno ozemlje bodo padalci predvsem pretrgali vse telefonske zveze med letališčem in bližnjimi kraji. Tako bodo posadke na letališču izolirali. Nato bodo razvrstili majhne sabotažne ali stražne oddelke na cestah, ki vodijo do letališča. Smoter in naloge teh oddelkov bosta, preprečiti ali vsaj zavleči prihod eventualne pomoči napadenemu sovražniku.

Končno bodo od vseh strani naenkrat napadli letališče. S koncentrirano akcijo jim bo uspelo zaneiti v nasprotnikovo obrambo nered in zmedo. Sledil bo enoten napad vseh padalcev na že v naprej določeno točko.

Po zlomljenem odporu krajevne posadke se bodo padalci utrdili na zavzetih položajih, pripravljeni upreti se možnim nasprotnim napadom. Majhni oddelki bodo medtem naglo pripravili ozemlje za spuščanje letal. Odstranili bodo eventualne od sovražnika postavljene ovire, spalnirali kulje in označili z znaki obseg zemljišča, primerne za ateriranje letal.

Takoj zatem bodo na pripravljenem letališču lahko pristala letala, ki bodo pripeljala s seboj večje oddelke čet. Obramba letališča se bo tako okreplila in prešlo bo v sigurno po est izkrcanih čet.

Kakšna vrednost ima tako zavzetje? Včasih se z njim ustvari za hrbtom sovražnikovih čet samo motilna ali odporna cona. Pogosteje pa se z njim stremi za osvojitvijo nove letalske baze.

Lahko je razumljivo, da se tako napadajo prvim letališčem, ki so najboljja vojni črtam. Z njimi se skušajo letališča odzvati uporabi sovražnikovih in civojti za potrebe lastnih letal. Izbirajo se relativno bližnja letališča, ker podobni odkli odpora niso preračunani na daljšo dobo. Računati se mora z naglim napredovanjem fronte, ki bo spravila letališča v definitivno poslast napadalca.

Včasih se izvršijo izkrcanja padalcev tudi na letališčih, ki so daleč v sovražnem zaledju. Njihov smoter je poškodovati in uničiti sovražna letala in zgradbe na letališču. Ko je smoter dočlen, se padalci po možnosti vrnejo na svoje baze.

Za uspeh te vrste napadov je prvenstvene važnosti presenečenje sovražnika. Da je mogoče presenečenje izkrcitviti v polnem obsegu, se morajo letala, ki peljejo padalce, dvigniti daleč od napadenega letališča zelo visoko in omejiti delovanje svojih motorjev na minimum. Iz višine se potem pčasi in tiho spuščajo proti svojemur cilju. Če so ugodni pogoji vidnosti, so lahko padalci za sovražnika največje presenečenje. Presenečenje se bo končalo v tistem trenutku, ko bodo letala, ki so izkrcala padalce iz nizke višine, vključila znova svoje motorje in se začela oddaljevati v smeri povratka. V nekaterih bodo branilci letališča, dasi se bodo zavedli napada, v zamudi, z orientacijo, za kaj prav za prav gre. Če je napad izveden poroč ali v času, ko je vidnost slaba, na primer nekaj trenutkov pred začetkom jutrnje zarje, branilci ne bodo vedeli, kje so se spustili padalci in koliko jih je.

Takšna je običajna uporabljena taktika za napade in osvajanja sovražnih letališč. Izkrcanja iz letal pa ne služijo samo teru namenu.

Socialno delo v Rumuniji

Rumunska kraljica mati Helena se je udeležila seje glavnega odbora rumunske socialne pomožne akcije. Seji je prisotvovalo tudi več članov vlade med njimi tudi namestnik ministrskega predsednika prof. Mihail Antonescu. Iz poročila generalnega tajnika je razvidno, da je državo socialno delo pod vodstvom maršalove soproge ge Antonescu v pitem letu tako velik razmah, da so se povečali izdatki za socialne svrhe od začelnih 30.000 na 600 milijonov lej. Samo prosvetni prispevki so vzgeli 500 milijonov, kar je najboljši dokaz, da se premožnejši sloji v Rumuniji v polni meri zavedajo svojih socialnih dolžnosti.

VS AK

naš naročnik
je zavarovan
ALI
ste poravnali
naročnino?

ŽEPNI IN NAMIZNI KOLEDARJI,
BLOKI IN NOTESI VSEH VRST (prodaja samo na debelo) po najnižjih cenah in v največji izbiri. — Vsa knjigovodska, kartonažna in galanterijska dela
»KARTON«, d. z o. z., LJUBLJANA, Kolodvorska 3

Danes dopolne je zapustil dolino solz in odšel v boljše onostranstvo naš ljubljani soprog in predobri oče ter stric, gospod

FRAN BONAČ

dvorni svetnik v p'koju

Dragega pokojnika bomo spremili k večnemu počitku v soboto, dne 19. decembra ob 3. uri popoldne iz kapele sv. Andreja na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 17. decembra 1942.

ELIZA BONAČ, soproga
s sinom **VLADIMIRJEM**
in ostalo sorodstvo

P. G. Wodehouse:

PODJETNI SAM

Humorističen roman

Kay je zamišljeno strmel predse: nazadnje so ji blodne oči obstale na Samu, ki je tisti mah burno vstopil skozi vrtljiva vrata.

Stiri skoke, pa je bil pri nji.
»Ali sem se zakasnili?« je strahoma vprašal.
»Ne, ne... Narobe,« je odgovorilo dekle.
»Podjiva dol... Kak krassen dan je danes!«
Kay je kakor ovčica krenila z njim v »grill-room«. Sedla sta za samotno mizo pod oknom, ki je gledalo na dvorišče.

Dostojanstven natakari, ki je prikoračal za njima, je odzvel Samu palico in klubok ter se nato umaknil kakor leopard, ki je oropal dober plen.

»Kak zal dečko,« je rekel Sam, spremlja je ga z očmi.

»Zdi se mi, da vam je danes vsak človek in vsaka stvar všeč,« ga je poredno zbudila Kay.

»Da. Danes sem srečen,« je Sam priznal. »Zdi se mi, da je to najlepši in najsvetlejši dan izmed vseh, kar sem jih doživel in prosim vas, da mi verjamete... A zdaj: kaj bova jedla?«

Ko je z neskrbnjo zapravljivostjo naročil kosilo, se je nagnil čez mizo in uprl žareče oči v ljubko gostjo, ki mu je sedela nasproti.

»Sveti Bog,« je rekel v nekakšnem zanosu. »Ko sem živel v tisti ribiški koči in občudoval vašo foto-

grafijo, kdo bi si bil mislil, da bova čez mesec dni ali dva skupaj sedela pri 'lunchu'?

Kay je bila v zadregi. Kratko znanje z mladim človekom jo je bilo sicer že naučilo, da ubira skoraj zmerom ravno pot, a ta mah se vendar ni nadejala, da bo nadaljeval po istem kopitu.

»Kakšna kočja je bila to?« je previdno vprašala, takisto, kakor bi gasilec nameril brizgalko na goreče skladišče, o katerem ve, da je polno razstreliva.
»Težko bi si jo zapomnil. Bila je tretja na levi, kakor hitro prestopite kanadsko mejo.«

»Ste vnet ribič?«
»Da, strasten. A mislim, da je boljše, če se ne ustavlja ob tem predmetu. Vrniva se rajši k fotografiji.«

»Že nekajkrat ste mi govorili o tej fotografiji,« je odvrnila Kay, »toda ne razumem, katero mislite.«
»Tisto, ki sem pripovedoval o nji na večerji pri najinem prijatelju Bradderju.«

»Da, sliko vašega prijatelja, jelite... Srečal je tisto dekle...«
»Ne, ne,« ji je sege. Sam v besedo. »Za nobenega prijatelja ne gre. Tu gre za Sama Shotterja osebo. In za nobeno dekle ne gre, temveč za vas... za nobeno drugo kakor za vas.«

Ta mah je natakari prinesel »horsd'oeuvres«. Kay se je nalašč pomudila z izbiranjem, a zaman je upala, da bo s tem odvrnila Sama od predmeta, ki ga je bil načel. Spoznala je, da bi ga iztržnil kvečjemu potres in še ta tedaj, če bi porušil ves »Savoy« z grill-roomom in njima dvema vred.

»Ko sem prvkrat zagledal vašo fotografijo...« je začel Sam, hotoč nadaljevati prekinjen razgovor.

»Mislim si že, kakšna je morala biti,« je rekla mladenka tja v en dan.

»Bila je...«

»Najbrže gre za sliko, ki so jo napravili, ko sem imela dve leti; kaže me sedečo in nepravilni školjki. Ali mar ne?«

»Bila je...«

»Spominjam se, kako so me hoteli pripraviti, da bi mirovala,« je nadaljevala Kay, trudeč se, da bi odvrnila vrhunsko točko razgovora. »Rekli so mi, da bo iz fotografskega aparata zletela ptička. Pa jim nisem verjela. Kako jim je prišlo na misel, da so me slikali tako napravljeni, mi ne gre v glavo, čeprav sem imela samo dve leti.«

»Ali, ali, saj ne gre za to,« jo je opomnil mladi človek. »Gre za sliko, ki vas kaže v jahalni obleki, z vajeti v rokah.«

»Aha, za tisto?« je razočarano vzkliknila Kay.

»Mislim, da bo boljše, če vzamem potem jajca.«

»Jajca? O kakšnih jajcih govorite?« je presenečeno vprašal Sam.

»Ne vem... Oeufs à la sam Bog si ga vedi kaj, ali ne?«

»Počakajte!« je rekel Sam, videč, da je planil v blodnjak. »Zdi se mi, da je eden izmed naju začel govoriti o jajcih. Nu prav, jaz ne bi rad govoril o jajcih.«

»Ne spominjam se točno, kako pravijo jajcem, ki jih želite,« je Kay nadaljevala, ne meneč se za njegov odpor. »Mislim, da so oeufs marseillais ali nekaj podobnega. Vsekako naročiva natakariju, brž ko pride, naj